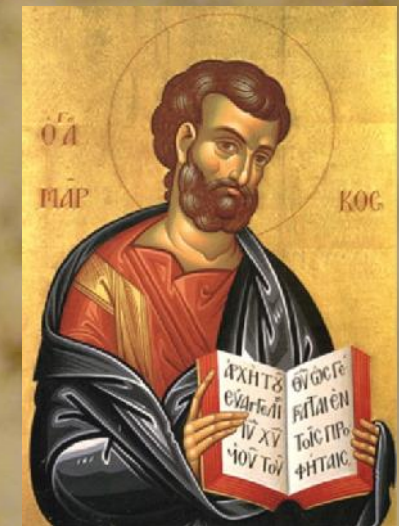
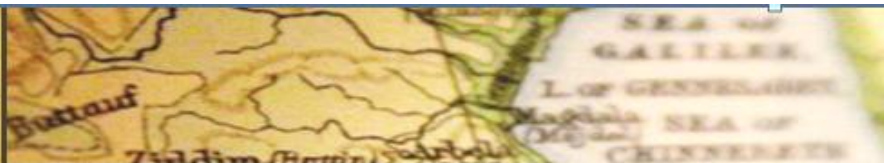

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' nieuwe pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet?' En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten En hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach. En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was. En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.'

(Mk.14:12-26)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- **Jezus' proces, dood en graf** (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

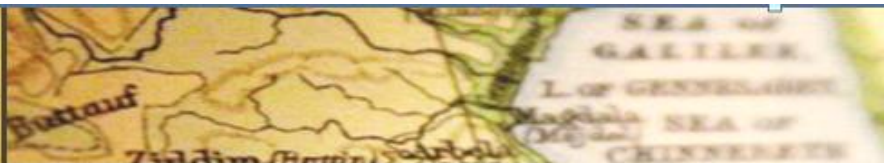

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Jezus wordt wel druk gezocht, maar wil absoluut '**Zijn pesachmaal**' vieren in Jeruzalem
- ❖ Jezus heeft alles op voorhand al geregeld *om een vroegtijdige arrestatie te voorkomen*
- ❖ **Niets is wat het lijkt in Markus' NE verhaal** → Is dit wel een traditioneel pesachmaal *of niet?*
- ❖ In het licht van de **NE** doet Jezus opzienbarende aankondiging, *iets anders vermoeden*
- ❖ Jezus gaat de menu veranderen → vanaf nu geen pesachlam, **maar Mijn vlees en bloed!**
- ❖ *Welke Jood die goed bij zijn verstand is, zou nog maar op het idee komen om dit te doen?!*
- ❖ *Pesach is een 'heilige traditie' daar blijf je af!* → **Wie denkt die Jezus wel dat hij is?!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

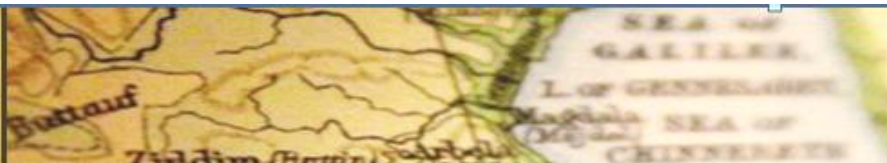
Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Markus' proloog ➡ **Jezus' identiteit & doel** kan pas begrepen worden vanuit de profeten
- ❖ Toen Jahweh Israel bij de 1^e exodus bevrijdde uit Egypte, was dit met een **duidelijk doel**
- ❖ Toen Jahweh Mozes riep bij de brandende braamstruik, werd dit meteen al aangekondigd

'En Hij zei: Voorzeker, Ik zal met u zijn, en dit zal voor u het teken zijn dat Ik u gezonden heb:
Als u het volk uit Egypte geleid hebt, zult u God dienen op deze berg!

(Ex.:3:12)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

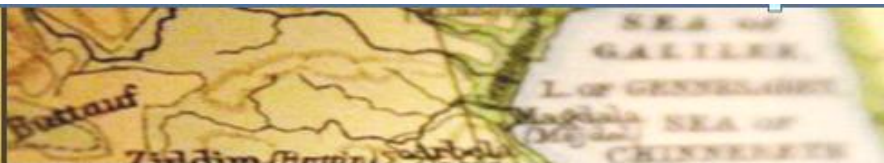
'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Markus' proloog ➡ **Jezus' identiteit & doel** kan pas begrepen worden vanuit de profeten
- ❖ Toen Jahweh Israel bij de 1^e exodus bevrijdde uit Egypte, was dit met een **duidelijk doel**

Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden van Jahweh en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen. ...Daarop nam Mozes de helft van het bloed en deed het in bekkens, en de andere helft van het bloed sprengde hij op het altaar. Hij nam het boek van het verbond en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.

Toen nam Mozes het bloed en sprengde het op het volk en hij zei:

Zie, **het bloed van het verbond** dat Jahweh met u sluit, op grond van al deze woorden.' (Ex.24:3-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ De parallel met de 1^e Exodus ligt in het doel van de bevrijding → **de verbondsluiting**
- ❖ Dit hadden de profeten veelvuldig aangekondigd, dit zou de bedoeling zijn van de **NE**

Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden van Jahweh en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen. ...Daarop nam Mozes de helft van het bloed en deed het in bekkens, en de andere helft van het bloed sprenge hij op het altaar. Hij nam het boek van het verbond en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.

Toen nam Mozes het bloed en sprenge het op het volk en hij zei:

Zie, **het bloed van het verbond** dat Jahweh met u sluit, op grond van al deze woorden.' (Ex.24:3-8)

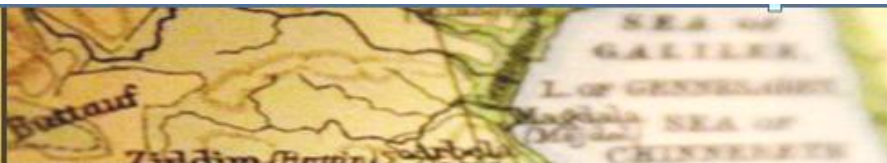
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ De parallel met de 1^e Exodus ligt in het doel van de bevrijding → **de verbondsluiting**
- ❖ Dit hadden de profeten veelvuldig aangekondigd, dit zou de bedoeling zijn van de **NE**

'Zie, de dagen komen, luidt het woord van Jahweh, dat Ik ... een nieuw verbond sluiten zal. Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vadersen gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord van Jahweh. Maar dit is het verbond, dat Ik met het huis van Israel sluiten zal na deze dagen, luidt het woord van Jahweh: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.' (Jer.31:31-33)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

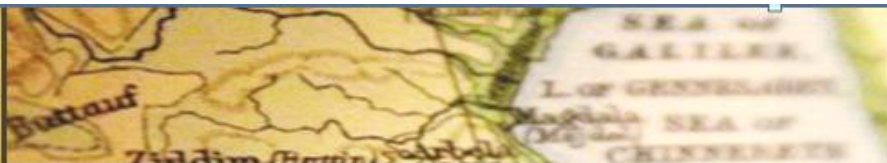
Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ De parallel met de 1^e Exodus ligt in het doel van de bevrijding → **de verbondsluiting**
- ❖ Dit hadden de profeten veelvuldig aangekondigd, dit zou de bedoeling zijn van de **NE**

'Ik, Jahweh, zal hun tot een God zijn, en mijn knecht David zal vorst zijn in hun midden.
Ik, Jahweh, heb het gesproken. Ik zal met hen een verbond van vrede sluiten' (Ezech.34:24,25)

'Ik zal met hen een verbond van vrede sluiten, een eeuwig verbond met hen zal het zijn;
Ik zal hun een plaats geven, hen vermeerderen en mijn heiligdom voor eeuwig te midden van hen stellen.
Mijn woning zal bij hen zijn; Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.' (Ezech.37:26,27)

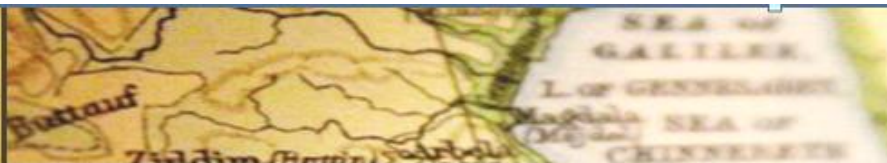
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ De parallel met de 1^e Exodus ligt in het doel van de bevrijding → **de verbondsluiting**
- ❖ Dit hadden de profeten veelvuldig aangekondigd, dit zou de bedoeling zijn van de **NE**
- ❖ Na de aangekondigde terugkeer, *is er echter opnieuw sprake van een verstrooiing...*

'Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is, spreekt Jahweh van de legermachten. Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden. Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen (herdersjongens) wenden.' (Zacharia 13:7)

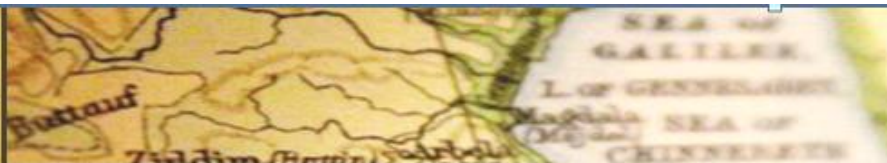

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Pesach, het feest dat de 1^e Exodus herdacht ➡ de grondslag van **Israëls identiteit**
- ❖ Samen met de '**nieuwe verbondssluiting**' kondigen de profeten nog iets opmerkelijks aan:
'Zie, er komen dagen, spreekt Jahweh, dat Ik voor David een rechtvaardige SPRUIT zal doen opstaan. Hij zal als Koning regeren en verstandig handelen, Hij zal recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël onbezorgd wonen. Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: JAHWEH ONZE GERECHTIGHEID. **Daarom zie, er komen dagen, spreekt Jahweh, dat men niet meer zal zeggen: Zo waar Jahweh leeft, Die de Israëlieten geleid heeft uit het land Egypte, maar: Zo waar Jahweh leeft, Die het nageslacht van het huis van Israël geleid heeft en Die het gebracht heeft uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Ik hen verdreven had: zij zullen wonen in hun eigen land.'** (Jer.23:5-8)

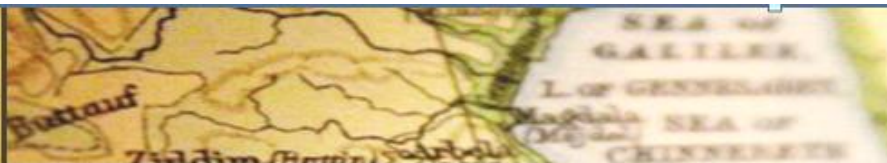

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Pesach, het feest dat de 1^e Exodus herdacht ➡ de grondslag van **Israëls identiteit**
- ❖ Samen met de 'nieuwe verbondssluiting' kondigen de profeten nog iets opmerkelijks aan:
'Daarom, zie, er komen dagen, spreekt Jahweh, **dat er niet meer gezegd zal worden: Zo waar Jahweh leeft, Die de Israëlieten uit het land Egypte geleid heeft, maar: Zo waar Jahweh leeft, Die de Israëlieten uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had, geleid heeft.**
Ik zal hen terugbrengen in hun land, dat Ik hun vaders gegeven heb.' (Jer.16:14,15)
- ❖ Deze NE zal een 'nieuw begin' maken waardoor **de vroegere exodus zijn betekenis verliest**
- ❖ Het is door de NE dat **Gods Naam nu bekend gemaakt** zal worden onder alle volkeren

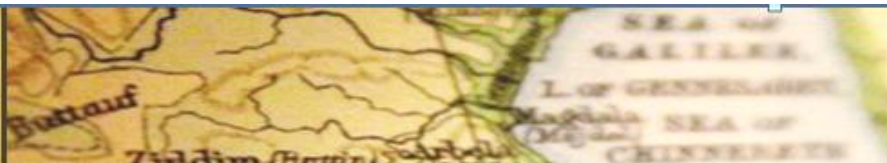

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Pesach, het feest dat de 1^e Exodus herdacht ➡ de grondslag van **Israëls identiteit**
- ❖ Samen met de '**nieuwe verbondssluiting**' kondigen de profeten nog iets opmerkelijks aan:
'Daarom, zie, er komen dagen, spreekt Jahweh, **dat er niet meer gezegd zal worden: Zo waar Jahweh leeft, Die de Israëlieten uit het land Egypte geleid heeft, maar: Zo waar Jahweh leeft, Die de Israëlieten uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had, geleid heeft.**
Ik zal hen terugbrengen in hun land, dat Ik hun vaders gegeven heb.' (Jer.16:14,15)
- ❖ Het is door de NE dat **Gods Naam** nu bekend gemaakt zal worden onder alle volkeren
- ❖ Om die reden zal de NE nu de grondslag vormen van de nieuwe identiteit van Gods volk!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En op de eerste dag van de ongezuurde broden, waarop men het pesach lam slachtte, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt U dat wij heengaan en toebereidselen maken dat U het pesach eet? En Hij zond twee van zijn discipelen weg en zei tot hen: Gaat de stad in en u zal een mens tegemoet komen die een kruik water draagt; volgt hem, en waar hij ook naar binnen gaat, zegt tot de heer des huizes: De Meester zegt: Waar is mijn gastverblijf waar Ik het pesach met mijn discipelen kan eten en hij zal u een grote, toegeruste, bereide bovenzaal wijzen, en bereidt het ons daar. En zijn discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het zoals Hij hun had gezegd, en zij bereidden het pesach.' (Mk.14:10-16)

- ❖ Pesach, het feest dat de 1^e Exodus herdacht ➡ de grondslag van **Israëls identiteit**
- ❖ Met 'machtige arm' had Jahweh **toen** Israel verlost om **Zijn naam bekend te maken**
- ❖ Met 'machtige arm' zou Jahweh bij de **NE** verlossing **opnieuw Zijn naam bekend maken**

'Jahweh heeft zijn heilige arm ontbloot voor de ogen van alle volken en alle einden der aarde zullen zien het heil van onze God. ...Zie, mijn knecht zal voorspoedig zijn, hij zal verhoogd, ja, ten hoogste verheven zijn. Zoals velen zich over u ontzet hebben (zozeer misvormd, niet meer menselijk was zijn verschijning, en niet meer als die der mensenkinderen zijn gestalte) zo zal hij vele volken 'besprenkelen', om hem zullen koningen verstommen, want wat hun niet verteld was, zien zij, en wat zij niet gehoord hadden, vernemen zij. Wie gelooft, wat wij gehoord hebben, en aan wie is de arm van Jahweh geopenbaard? (Jes.52- 53)

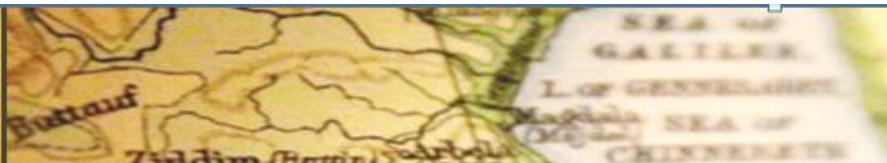

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus schokkende aankondiging

'En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was!' (Mk.14:17-21)

- ❖ Onder de maaltijd werd Gods 'aanhoudende' trouw tijdens de exodusverlossing herdacht
- ❖ Jahweh trouw aan Zijn belofte, verloste Israel *uit de handen van hun vijanden*
- ❖ Judas de trouweloze verrader zal Jezus echter overleveren *in de handen van zijn vijanden*
'Zelfs mijn vriend, op wie ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft zijn hiel tegen mij opgeheven.' (Ps.41:9)
- ❖ In het OMO → meest afschuwelijke misdaad diejemaar kan begaan tegen **je tafelgenoot**
- ❖ Het is een **gemeenschapsmaal** → uitdrukking van **verbondenheid** door **samen te eten**
- ❖ Je eet uit één schotel, deelt één brood, doopt samen in de dipsaus, deelt samen het zout. . .
- ❖ Zo erg is deze verbreking van '**tafelgemeenschap**', dat je maar beter niet was geboren!

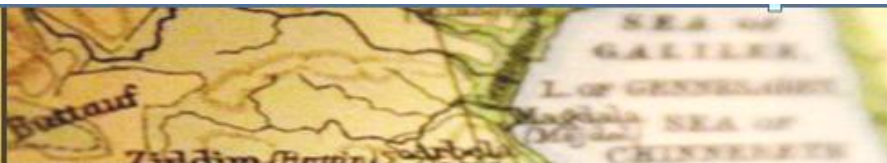

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus schokkende aankondiging

'En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was!' (Mk. 14:17-21)

- ❖ **Waarom is dit voor de Heer Jezus zo gewichtig?**
- ❖ Samen een gemeenschapsmaaltijd eten → 'praktische' verbondseed sluiten/vernieuwen
- ❖ Door samen te eten → medetafelgenoten **trouw** te zijn, **goed te doen** en **geen kwaad!**
- ❖ In Jezus' dagen eet men maar zelden vlees, vaak alleen op feestelijke aangelegenheden
- ❖ Wie samen **vlees eet** en **wijn drinkt** → maakt **de gastheer & tafelgenoten** een belofte:
- ❖ *Als ik u ontrouw ben, mag dan mijn vlees gegeten worden in de monden van mijn vijanden*
- ❖ *Als ik u ontrouw ben, mag dan mijn bloed gedronken worden door mijn vijanden*
- ❖ De discipelen zijn diep geschokt, hoe kan iemand in ons midden verblijven, die zo boos is?!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus schokkende aankondiging

'En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was!' (Mk.14:17-21)

- ❖ **Waarom is dit voor de Heer Jezus zo gewichtig?**
- ❖ Samen een gemeenschapsmaaltijd eten ➡ 'praktische' verbondseed sluiten/vernieuwen
- ❖ Door samen te eten ➡ medetafelgenoten **trouw** te zijn, **goed te doen** en **geen kwaad!**
- ❖ In Jezus' dagen eet men maar zelden vlees, vaak alleen op feestelijke aangelegenheden
- ❖ Wie samen **vlees eet** en **wijn drinkt** ➡ maakt **de gastheer & tafelgenoten** een belofte:
- ❖ *Als ik u ontrouw ben, mag dan mijn vlees gegeten worden in de monden van mijn vijanden*
- ❖ *Als ik u ontrouw ben, mag dan mijn bloed gedronken worden door mijn vijanden*
- ❖ **Opmerkelijk, ineens begint iedereen zichzelf in vraag te stellen?!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus schokkende aankondiging

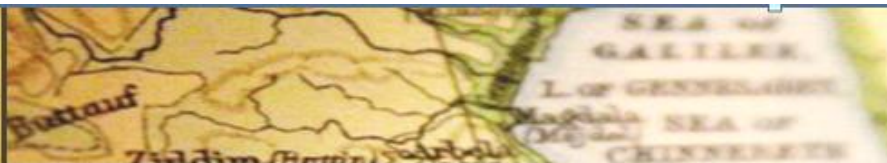
'En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was!' (Mk.14:17-21)

- ❖ Geen identificatie → 'een die met Mij eet' ↔ 'hij die met Mij in de schotel indoopt'
- ❖ Gezien de 'praktische' consequenties van de gemeenschapsmaaltijd → Wat leert dit ons?
- ❖ Voor Paulus is **de maaltijd van de Heer** evenzeer **geen privé aangelegenheid**...

'Wanneer u nu op een plaats samenkomt, is dat niet 's Heren avondmaal eten? ...Of veracht u de gemeente van God en **beschaamt u hen die niets hebben?** ...Want zo dikwijls u dit brood eet en de drinkbeker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt. Daarom, wie op onwaardige wijze het brood eet of de drinkbeker van de Heer drinkt, zal schuldig zijn aan het lichaam en het bloed van de Heer. **Maar laat men zichzelf beproeven en zo eten van het brood en drinken van de drinkbeker.**

Want wie eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel, als hij niet het lichaam van de Heer onderscheidt. Daarom zijn er onder u vele zwakken en zieken en nogal velen zijn ontslapen.

Als wij echter onszelf beoordeelden, zouden wij niet geoordeeld worden...' (1Kor.11:20 -31)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus schokkende aankondiging

'En toen het avond was geworden, kwam Hij met de twaalf. En terwijl zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren, een die met Mij eet. Zij begonnen bedroefd te worden en een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet? Hij nu zei tot hen: Een van de twaalf, hij die met Mij in de schotel indoopt. Want de Mensenzoon gaat wel heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee die mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd. Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was!' (Mk.14:17-21)

❖ **Waar wordt in de Schrift voorzien dat 'de Mensenzoon' verraden zal worden?!**

❖ Er is geen 'Bijbeltekst' die dit op directe wijze aankondigt ➡ **'denklijn' in de Schrift**

'Daarom, zie, Ik zend tot u profeten en wijzen en schriftgeleerden; van hen zult u er doden en kruisigen, en van hen zult u er in uw synagogen geselen en van stad tot stad vervolgen; opdat alle rechtvaardige bloed over u komt dat op de aarde is vergoten, van het bloed van de rechtvaardige Abel tot het bloed van Zacharia, de zoon van Barachia, die u hebt vermoord tussen het tempelhuis en het altaar.' (Mt.23:34,35)

❖ De achterliggende geschiedenis ➡ Jeruzalem heeft **altijd** 'de rechtvaardigen' vervolgd...

❖ God zal in Zijn wijsheid dit verraad gebruiken om Zijn nieuw verbond op te richten **maar...**

'Het zou goed voor hem zijn, als die mens niet geboren was'

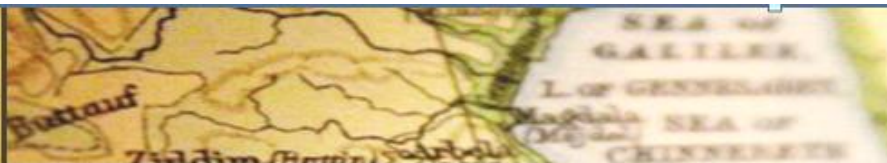
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk. 14:22-26)

- ❖ Jezus zegent 'het brood' niet, Hij dankt & prijst God voor **de zegen van deze maaltijd**
- ❖ Als 1e neemt Jezus **brood**, **en geen lam** ➡ Neemt en 'eet', dit is 'mijn lichaam'?!
- ❖ We denken er niet meer bij na, dit is op z'n minst héél bizar te noemen ➡ **geen uitleg!?**
- ❖ Bij de 1e exodus sprak het 'brood' van Israëls haastig 'vertrek' uit de slavernij van Egypte
- ❖ **Jezus ziet zijn dood** als de gebeurtenis die een 'nieuw vertrek' zal inleiden (ballingschap!)
- ❖ Jezus 'breekt' het brood ➡ zijn lichaam & zijn leven geven **ten behoeve van anderen**

'Want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven tot een losprijs voor velen.' (Mk. 10:45)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

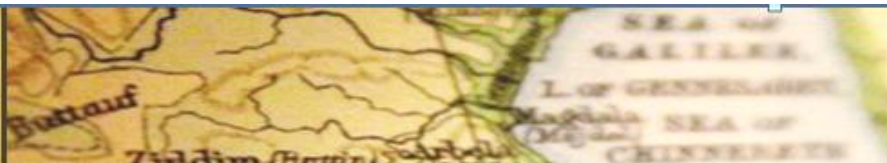
'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

- ❖ Wanneer de discipelen dit 'gebroken brood' eten ➡ vereenzelvigen **zij zich met Hem**
- ❖ Discipelen worden 'uitgenodigd' zich te vereenzelvigen met Jezus' lijdende Dienaarschap
- ❖ Zij delen in dit gebroken brood ➡ in navolging van Hem hun leven 'geven' voor anderen

'Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij zijn leven voor ons heeft afgelegd;
ook wij behoren het leven voor de broeders af te leggen.' (1Jh.3:16)

- ❖ Dit is het watermerk van 'cruciform' discipelschap, de smalle weg tot behoudenis... (ten leven)

'Als iemand Mij wil navolgen, laat hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.
Want wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen ter wille van Mij
en het evangelie, zal het behouden.' (Mk.8:34-35)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

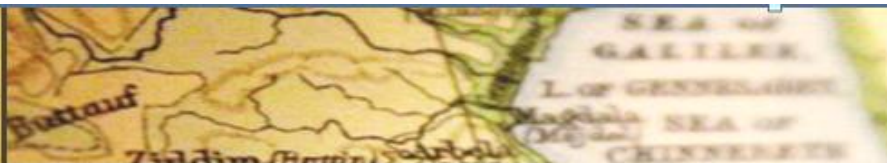
'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

- ❖ Wanneer de discipelen dit 'gebroken brood' eten ➡ **vereenzelvigen zij zich met Hem**
- ❖ Discipelen worden 'uitgenodigd' zich te vereenzelvigen met Jezus' lijdende Dienaarschap
- ❖ Zij delen in dit gebroken brood ➡ in navolging van Hem hun leven 'geven' voor anderen

'Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij zijn leven voor ons heeft afgelegd;
ook wij behoren het leven voor de broeders af te leggen.' (1Jh.3:16)

- ❖ **Vanuit dit oogpunt gezien is het 'gebroken brood' eten, allereerst een engagement!**

'Als iemand Mij wil navolgen, laat hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.
Want wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen ter wille van Mij
en het evangelie, zal het behouden.' (Mk.8:34-35)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

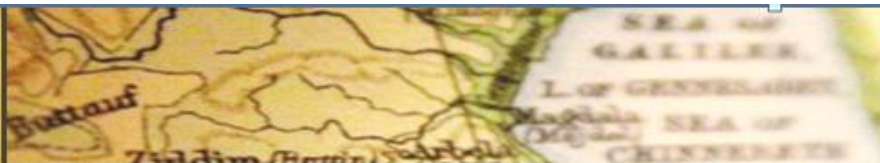
'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

- ❖ Wanneer de discipelen dit 'gebroken brood' eten ➡ vereenzelvigen **zij zich met Hem**
- ❖ Discipelen worden 'uitgenodigd' zich te vereenzelvigen met Jezus' lijdende Dienaarschap
- ❖ Zij delen in dit gebroken brood ➡ in navolging van Hem hun leven 'geven' voor anderen

'Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij zijn leven voor ons heeft afgelegd;
ook wij behoren het leven voor de broeders af te leggen.' (1Jh.3:16)

- ❖ Pas in 2^e instantie geven wij te kennen geen leven te bezitten in ons zelf, Jezus is ons leven

'Als iemand Mij wil navolgen, laat hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.
Want wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen ter wille van Mij
en het evangelie, zal het behouden.' (Mk.8:34-35)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

- ❖ Vervolgens dankt Jezus voor '**de zegen**' die **de drinkbeker 'wijn'** symboliseert
- ❖ De nadere verklaring bestaat uit de verwijzing naar 2 Schriftgedeelten: Ex.24:8 + Jes.53:12

Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden van Jahweh en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen. ...Daarop nam Mozes de helft van het bloed en deed het in bekkens, en de andere helft van het bloed sprengde hij op het altaar. Hij nam het boek van het verbond en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.

Toen nam Mozes het bloed en sprengde het op het volk en hij zei:

Zie, **het bloed van het verbond** dat Jahweh met u sluit, op grond van al deze woorden.' (Ex.24:3-8)

- ❖ Dit is een veelbetekenend moment in Israëls geschiedenis ➡ **de bedoeling v/d uittocht!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

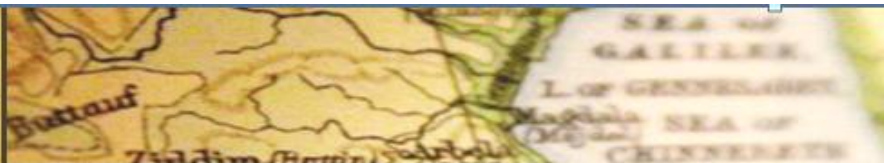
- ❖ Vervolgens dankt Jezus voor **'de zegen'** die **de drinkbeker 'wijn' symboliseert**
- ❖ De nadere verklaring bestaat uit de verwijzing naar 2 Schriftgedeelten: Ex.24:8 + **Jes.53:12**

Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden van Jahweh en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen. ...Daarop nam Mozes de helft van het bloed en deed het in bekkens, en de andere helft van het bloed sprengde hij op het altaar. Hij nam het boek van het verbond en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.

Toen nam Mozes het bloed en sprengde het op het volk en hij zei:

Zie, **het bloed van het verbond** dat Jahweh met u sluit, op grond van al deze woorden.' (Ex.24:3-8)

- ❖ Israel bindt hun leven, hun hele bestaan aan God, als **levende offers** door een **bloedeed**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden van Jahweh en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen. ...Daarop nam Mozes de helft van het bloed en deed het in bekkens, en de andere helft van het bloed sprengde hij op het altaar. Hij nam het boek van het verbond en las het voor de oren van het volk en zij zeiden: Alles wat Jahweh gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen.

Toen nam Mozes het bloed en sprengde het op het volk en hij zei:

Zie, het bloed van het verbond dat Jahweh met u sluit, op grond van al deze woorden.' (Ex.24:3-8)

- ❖ Bij de verbondsluiting van de Sinai nam Jahweh het initiatief → **Jezus de HEER...**
- ❖ **De 12, het gereorganiseerde Israel van God, verenigt zich op dezelfde wijze met Jezus**
- ❖ **Zij zijn nu gebonden aan Hem, Hij is hun leven, buiten Hem is er geen leven!** (Gal.2:20!!)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

'door zijn kennis zal mijn knecht, de rechtvaardige, **velen** rechtvaardig maken, en hun ongerechtigheden zal hij dragen. Daarom zal Ik hem een deel geven onder velen en met machtigen zal hij de buit verdelen, **omdat hij zijn leven heeft uitgegoten in de dood**, en onder de overtreders werd geteld, terwijl hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft.'

(Jes.53:11,12)

'Want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven tot een losprijs voor velen.' (Mk.10:45)

- ❖ Dus, **Ex.24** verwijst naar de 1^e exodus waar Israëls leven **verbonden** wordt aan God
- ❖ **Jes.53** → de **NE** waar Israel **vrijgekocht** uit ballingschap, **verzoend** wordt met God
- ❖ *Merk op dat er in dit hele scenario helemaal geen enkele verwijzing is naar de satan...*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

❖ Wat zo bijzonder is ➡ na de verbondssluiting in Ex.24 volgt een maaltijd in Gods nabijheid

'En Mozes klom op met Aaron, Nadab en Abihu en zeventig van de oudsten van Israel.

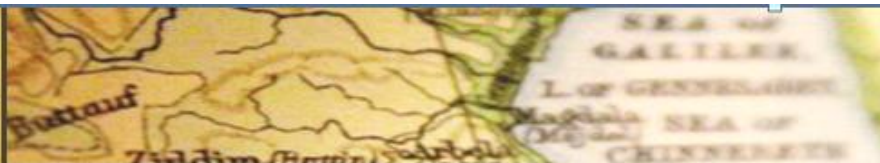
En zij zagen de God van Israel en het was alsof onder zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, als de hemel zelf in klaarheid. Maar tot de vooraanstaanden der Israëlieten strekte Hij zijn hand niet uit; zij aanschouwden God en zij aten en dronken.' (Ex.24:9-11)

❖ Leiders v/h georganiseerde Israel rond de Thora, vieren op de berg feest in Gods nabijheid

❖ De 12, leiders van het gereorganiseerde Israel rond Jezus, feesten op de berg Sion in...

❖ Jezus ziet natuurlijk vooruit naar het grote feest in Gods aanwezigheid in de **NH & NA**

❖ Wat natuurlijk gekenmerkt is door het teken van de toekomstige wereld ➡ **nieuwe wijn!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus 'nieuwe' pesachmaal

'En terwijl zij aten, nam Hij brood en nadat Hij had gezegend, brak Hij het en gaf het hun en zei: Neemt, dit is mijn lichaam. En Hij nam een drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die en zij dronken allen daaruit. En Hij zei tot hen: Dit is mijn bloed, dat van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt. Voorwaar, Ik zeg u, dat Ik geenszins meer zal drinken van de vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die nieuw zal drinken in het koninkrijk van God. En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg.' (Mk.14:22-26)

❖ De beste belegen wijnen en de fijnste vleesgerechten **karacteriseren het grote feest!**

'En Jahweh der legermachten zal op deze berg voor alle volken een feestmaal van vette spijzen aanrichten, een feestmaal van belegen wijnen: van mergrijke, vette spijzen, van gezuiverde, belegen wijnen. En Hij zal op deze berg de sluier vernietigen, die alle natiën omsluit, en de bedekking, waarmede alle volken bedekt zijn. Hij zal voor eeuwig de dood vernietigen, en Jahweh de Heer zal de tranen van alle aangezichten afwissen en de smaad van zijn volk zal Hij van de gehele aarde verwijderen, want Jahweh heeft het gesproken. En men zal te dien dage zeggen: Zie, deze is onze God, van wie wij hoopten, dat Hij ons zou verlossen; dit is Jahweh, op wie wij hoopten; laten wij juichen en ons verblijden over de verlossing die Hij geeft.'

(Jes.25:6-9)

❖ Het feest van de leiders van Israel op de berg Sinai, *is een voorafschaduwning van dit feest*

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

